selle nüüd kinnitab [125]. Kodanikkonna „desideria'te" seitsmendas punktis avaldatakse küll soovi, et rekognitsioonirahad määrataks vana raekoja ülesehitamiseks, kuid 12. punktis palutakse kuningat loobuda kontributsioonist üldse, sest raad tahtvat selle raha küll sisse nõuda saja aasta eest mahapõlenud raekoja restaureerimiseks, kuid tõsist tahtmist ehitamiseks tal ei näivat olevat, muidu ta oleks seda teinud endisel heal ajal, kuid siis kulutati raha raekoja asemel kõlbmata hoonete, eriti ühe veski ehitamiseks, mida ei saadudki käima [126].

3. novembril 1683 sai Meyland kuningalt kommertskolleegiumi 1678. aasta resolutsiooni kinnituse ning otsused muudele punktidele, mis kõik rahuldasid enamvähem esitatud soove. Kommertskolleegiumi 1678. aasta soovituse kohaselt kinkis kuningas kolme aasta kontributsioonirahad Tartu linnale raekoja ehitamiseks [127].

Meylandi tagasitulekul sattus kodanikkond tema saavutustest joovastusse ning arvas tõsiselt nägevat neis mingi uue aja algust Tartu ajaloos. Nüüd järgnevas gildide kuninga resolutsiooni elluviimispüüdes on märgata Tartule senini võõrast hoogu ja üksmeelt. Raad, kes oma liikmetevaheliste tülide tõttu oli peaaegu teguvõimetu, sunnitakse töötama kodanikkonnaga ühes sihis [128].

Liikuma hakkab gildide pealekäimisel ka raekoja ehitamise küsimus. 12. märtsil 1684 esitasid gildid raele kuninga resolutsiooni teostamise kohta pika memoriaali, mille kolmandas punktis nõuti, et raad laseks ära vedada vanasse raekotta kogunenud prahi, soovitades nõuda ümberkaudseilt elanikelt, kes seda on aidanud koguda, oma osa äravedamist veel käesoleva lumetee ajal [129].

Näib, et raad ei olnud senini veel astunud ühtegi sammu raekoja ehitamise alustamiseks. Gildide meeldetuletus virgutas ta nüüd tegevusele.

Ehkküll puudus nii ehitusplaan kui ka eelarve, ometi pidi olema selge, et kuningalt kingitud 1000 riigitaalriga on võimatu ehitada säärast suurt hoonet. Kuna linn oli uppumas võlgadesse, ei võidud loota lisa linna kassast ega võidud ka teha uusi laene. Tuli katsuda kulusid vähendada ja püüda võimalikult palju ehitustöid ära teha linna jõududega. Viimase teaostamist kergendas suurel määral Tartu kodanikel ja eeslinlastel lasuv töökohustus kogukondlike ehitiste juures, nn. „Scharrwerk". Kehtiv oli see naturaalkohustus peamiselt sõja ajal kindlustuste paranduste puhul, kuid 17. sajandil oli juhtumeid, kus seda võimalust kasustati rahuajalgi, näiteks Emajõe silla ehitamisel sajandi esimese poole lõpul [130]. Sellele võimalusele olid gildid raekoja ehitamise alus-

---

[125]) Remmini instruktsioon, (XXIV, 11).
[126]) Der Bürgerschafft Desideria etc., Remmin, Coll. I, (A. 4.), lk. 479—491.
[127]) Karl XI resolutsioon 3. nov. 1683, (I, 22).
[128]) Vrd. Bienemann, op. cit., lk. 241—242.
[129]) „Einer Ehrliebenden Bürgerschafft zu Dorpat Treumeynendes Memorial", üle antud 12. märtsil 1684, (XLIV a. 50.).
[130]) Vt. P. C. 1642, (C. 21), lk. 4.

Tartu II, lk. 234